

इयंचश्रेष्ठोदतिः प्रत्यक्षापरोक्षाच भवेत् सन्निहितेष्वसन्निहितेषु वा तुल्यास्यादित्यर्थः ॥ २६ ॥ सर्वाभिंशंकी सर्वत्राकृतविश्वासः सर्वहरः सर्वस्वापहारी अतजुः अतृतापराधरोपकृत् यतोलुब्धः ॥ २७ ॥
॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ असंघातरताः संघाते शरीरे भ्रीतिमंतो न भवंति किंतु तत्साध्यधर्मे एवेत्यर्थः ॥ ३५ ॥ नेयाः विनेतुं योग्याः संघर्षः पराभिभवस्तच्छीलिनो न ॥ ३६ ॥ कूटदं

प्रत्यक्षाचपरोक्षाच वृत्तिश्चास्य भवेत्समा ॥ एवं कुर्वन्नरेंद्रोऽपि न खेदमिह विंदति ॥ २६ ॥ सर्वाभिंशंकी नृपतिर्यश्च सर्वहरो भवेत् ॥ सक्षिप्रमत्तजुर्लुब्धः स्वजनैर्नैव
ध्यते ॥ २७ ॥ श्रुचिस्तु पृथिवीपालो लोकचिन्तनग्रहेरतः ॥ न पतत्यरिभिर्ग्रस्तः परितश्चावतिष्ठते ॥ २८ ॥ अक्रोधो नोत्थव्यसनी मृदुदंडो जिनेन्द्रियः ॥ राजा भवति
भूतानां विश्वास्यो हिमवानिव ॥ २९ ॥ प्राज्ञस्यागुणोपेतः परं ध्रेषु तत्परः ॥ सुदर्शः सर्ववर्णानां नयापनयवित्तथा ॥ ३० ॥ क्षिप्रकारी जितक्रोधः सुप्रसादो
महामनाः ॥ अरोषप्रकृतिर्युक्तः क्रियावानविकल्पनः ॥ ३१ ॥ आरब्धान्येव कार्याणि सुपर्यवसितानि च ॥ यस्य राज्ञः प्रहृष्यंति सराजाराजसत्तमः ॥ ३२ ॥ पुत्रा इव
पितुर्गेहविषये यस्य मानवाः ॥ निर्भया विचरिष्यंति सराजाराजसत्तमः ॥ ३३ ॥ अगूढविभवा यस्य पौराणनिवासिनः ॥ नयापनयवेत्तारः सराजाराजसत्त
मः ॥ ३४ ॥ स्वकर्मनिरता यस्य जना विषयवासिनः ॥ असंघातरता दाताः पाल्यमाना यथाविधि ॥ ३५ ॥ वस्थानेया विधेयाश्च न च संघर्षशीलिनः ॥ विषये दा
नरुचयो न रायस्य सपार्थिवः ॥ ३६ ॥ नयस्य कूटकपटं न मायानचमत्सरः ॥ विषये भूमिपालस्य तस्य धर्मः सनातनः ॥ ३७ ॥ यः सत्करोति ज्ञानानि ज्ञेये परहि
तेरतः ॥ सतां वल्मानुगस्यागी सराजाराज्यमर्हति ॥ ३८ ॥ यस्य चाराश्चमं त्राश्च नित्यं च वक्रताकृताः ॥ न ज्ञायंते हिरिपुभिः सराजाराज्यमर्हति ॥ ३९ ॥ श्लोक
श्चायं पुरागीतो भागं वेणमहात्मना ॥ आख्याते रामचरिते नृपतिप्रतिभारत ॥ ४० ॥ राजानं प्रथमं विंदेत्ततो भार्या ततो धनं ॥ राजन्यसतिलोकस्य कुतो भार्या कु
तो धनं ॥ ४१ ॥ तद्वाज्ये राज्यकामानां नान्यो धर्मः सनातनः ॥ क्रतेरक्षा तु विस्पर्शं रक्षालोकस्य धारिणी ॥ ४२ ॥ प्राचेतसे न मनुना श्लोकौ चेमा बुदाहृतौ ॥ राज
धर्मे षु राजेंद्रता विहकमनाः शृणु ॥ ४३ ॥ षडेतान् पुरुषो जह्याद्भिन्नां नावमिवाणवे ॥ अप्रवक्तारमाचार्यमनधीयानमृत्विजं ॥ ४४ ॥ अरक्षितारं राजानं भार्या
चाप्रियवादिनीं ॥ ग्रामकामं च गोपालं वनकामं च नापितं ॥ ४५ ॥ इति श्री महाभारते शांतिपर्वो राजधर्मोऽध्यायः ॥ ५७ ॥

भः कपटं अतृत् मत्सरः परोत्कर्षासहिष्णुत्वं ॥ ३७ ॥ ज्ञानानि ज्ञानयुक्तान्यंजितान् ज्ञेये शास्त्रार्थे परस्य हितावहेरतः न तु हिंसा मये त्यागी दाता ॥ ३८ ॥ कृता अप्यकृता इवेति कृता कृताः ॥ ३९ ॥ ४० ॥ प्रथमं श्रेष्ठं
असति अशुभे ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ रक्षैव राज्ञः कर्म तामकुर्वन् राजा त्याज्य इत्याह प्राचेतस इति ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ इति शांतिपर्वणि राजधर्मोऽध्यायः ॥ ५७ ॥ ॥ ५८ ॥